

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 3. december har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

11. december 2024

Alm. del spørgsmål 58

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Vil ministeren sende udvalget sit talepapir fra åbent samråd den 3/12-24 om indsatsen for jødiske studerendes tryghed på danske uddannelser, jf. UFU alm. del - samrådssp. A-C?

Bredgade 40-42
1260 København K
Tel. 3392 9700

Svar

www.ufm.dk

Som svar på alm. del spm. 58 fremsendes hermed mit talepapir fra åbent samråd i UFU den 3. december om jødiske studerendes tryghed på danske uddannelser.

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
532745

Med venlig hilsen

Christina Egelund

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål

Spørgsmålene er stillet af Sandra Elisabeth Skalvig (LA).

Samrådsspørgsmål A

En hjørnesten i det danske demokrati er beskyttelse af mindretal. Hvordan agter ministeren at gribe ind over for de studieforhold, der har udviklet sig på bl.a. Det Danske Kunstakademi og Roskilde Universitet for særligt jødiske studerende? Der henvises her især til underskriftindsamlinger imod israelske studerendes adgang til akademiet og på aggressive og truende demonstrationer og graffiti med f.eks. teksten "Jihad".

Samrådsspørgsmål B

Mener ministeren, at det skal være muligt at bevare sin indskrivning og sine rettigheder som studerende på en videregående uddannelsesinstitution, hvis man beviseligt har truet ansatte eller andre studerende?

Samrådsspørgsmål C

Hvad vil ministeren konkret gøre for at sikre, at jødiske studerende kan føle sig trygge på deres studium?

Svar:

Tak for det, og tak til spørgeren for at sætte fokus på en både vigtig, og desværre meget aktuel, problemstilling.

Spørgeren siger i sin motivering for samrådet, at man oplever en minister, der lider af berøringsangst. Det føler jeg nu ikke, at jeg gør, og derfor er det nok også meget godt, at vi har det her samråd til sammen at dykke ned i alle aspekter af det her spørgsmål.

Vi lever i en tid hvor heftige, og også polariserende vinde blæser på universiteter i hele verden. Det sætter sig nogle gange i en asocial adfærd, i hetz, chikane, hærværk og i antisemitisme. Det er i sig selv uacceptabelt, og det skaber utryghed for de studerende, der egentligt bare gerne vil have lov til at passe deres studier.

Det skal vi tage seriøst. Og vi har alle et ansvar for, at vores universiteter og uddannelsesinstitutioner er et trygt sted at være for alle. Det gælder først og fremmest ledelserne på institutionerne samt alle de studerende og ansatte på de videregående uddannelsesinstitutioner. Og det gælder også mig som minister.

[Samrådsspørgsmål A]

I forhold til samrådsspørgsmål A så er jeg helt enig med spørgeren i, at det er en kerneværdi i vores demokrati at beskytte mindretal.

Når bølgerne går højt, og når holdninger og meninger brydes, så skal styrken i vores demokratiske kultur og institutioner stå sin prøve.

Uanset hvor stærke holdninger man kan have, så må vores rettigheder til at ytre os ikke misbruges til at intimidere eller skræmme andre medborgere.

Decideret hærværk og hyldest til terror er ulovligt, og det skal anmeldes, uanset hvor det foregår.

I løbet af det seneste år efter den 7. oktober 2023 har vi desværre set tilfælde på flere af de videregående uddannelsesinstitutioner, som er langt over strengen.

Et meget højtråbende mindretal har prøvet at presse universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner til at tage stilling til konflikten mellem Israel og Palæstina, f.eks. ved at opfordre til boykot af israelske institutioner.

Vi har oplevet voldsomme demonstrationer, besættelser og hærværk, hvor anonyme og maskerede demonstranter er gået langt over strengen for at markere deres synspunkter. Jeg mener, det grundlæggende er en asocial adfærd, når man påberåber at mene, at ens egne holdninger er så rigtige og så vigtige, at det i sig selv legitimerer, at man bryder fællesskabets regler. Jeg mener både, at det er asocialt, men jeg mener sådan set også, at det er antidemokratisk.

Over for det har universiteterne tydeligt markeret, at de ikke fører selvstændig udenrigspolitik, og at de ikke mener, at en boykot af bestemte lande og institutioner er forenelig med den rolle, som universiteterne har i både det globale og akademiske samfund.

Hændelserne på både Københavns Universitet og RUC har betydet, at ledelserne har måttet inddrage politiet gentagne gange for at gribe ind overfor konkrete demonstrationer og foretage anmeldelser af hærværk mv.

Samtidig har det været nødvendigt meget kontant at indskærpe og håndhæve ordensregler og rammer for, hvordan man skal opføre sig inden for de normalt gode og frie rammer, der gælder på universiteterne. Jeg har gennem det seneste år haft en løbende og tæt dialog med ledelserne på universiteterne om situationen.

Det er dem, der i det daglige er ansvarlige for at sikre et trygt og godt studiemiljø. Derfor mener jeg også grundlæggende, at det er rigtigt at håndtere situationen i tæt dialog med ledelserne.

Jeg har også igennem det seneste år haft dialog med Jødisk Ungdom om, hvordan det føles at være jødisk studerende på vores uddannelsesinstitutioner i en situation, hvor krigen mellem Israel og Hamas jo desværre også præger hverdagen for mange her i Danmark.

Vi har, er min oplevelse, en god og fortrolig dialog, hvor de studerende kan dele oplevelser og forslag til, hvordan studiemiljøet kan gøres tryggere for alle.

Vi har også taget initiativ til flere møder mellem universitetsrektorerne og Jødisk Ungdom senest i sidste uge. Universiteterne kan af gode grunde ikke vide, hvem eller hvor mange jødiske studerende, der er på deres uddannelsesinstitution. Vi registrerer jo heldigvis hverken studerende eller andre borgere efter deres religiøse tilhørsforhold, og derfor er det gavnligt, at Jødisk Ungdom kan være ansigtet på de jødiske studerende og viderebringe deres forskellige oplevelser.

Jødisk Ungdom har blandt andet senest opfordret til, at universiteterne har en klar antichikane politik. Derfor har jeg taget initiativ til, sammen med universiteterne, at udarbejde fælles retningslinjer for multolerance mod chikane og anden form for intimiderende adfærd på vores uddannelsesinstitutioner.

I forhold til situationen på RUC, så er min klare forventning, at ledelsen håndterer situationen.

I forhold til hærværket er politiet blevet involveret. Og i samarbejde med politiet forsøger man at finde ud af, hvem gerningsmændene bag hærværket er. Dét er den lovmæssige del af det. I tillæg til det, så forventer jeg selvfølgelig også, at ledelsen på RUC håndterer brud på universitetets egne ordensregler.

Jeg har noteret mig, at ledelsen på RUC slår fast, at det kan få alvorlige konsekvenser, f.eks. i form af bortvisning eller afskedigelse, hvis man bryder loven eller overtræder universitetets egne regler.

Det mener jeg er helt på sin plads – og at det bør få alvorlige konsekvenser, hvis gerningspersonerne er studerende eller ansatte.

[Bidrag fra KUM]

I forhold til Kunstakademiet, som er en institution under Kulturministeriets område, oplyser kulturministeren, at nogle studerende har igangsat en underskriftsindsamling, hvor Kunstakademiet opfordres til at boykotte et samarbejde om udveksling af studerende mellem Kunstakademiet og Bezalel Academy of Arts and Design i Jerusalem.

Rektor for Kunstakademiet har udtalt til Kulturmonitor i oktober, at han ikke mener, at Kunstakademiet skal foretage udenrigspolitiske vurderinger, når de indgår internationale samarbejder, og at det er Folketinget og regeringen, der fastsætter de udenrigspolitiske rammer, som Kunstakademiet agerer indenfor. Den sondring er jeg fuldstændig enig i.

Kulturministeren oplyser også, at han har informeret ledelserne på alle de kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet om, at de statslige institutioner har et særligt ansvar for at bidrage til, at konflikter ude i verden ikke fører til polarisering i Danmark.

Det er vigtigt, at der på institutionerne er plads til forskellige holdninger og synspunkter. Ledelserne er blevet opfordret til at være særligt opmærksomme på, at alle elever, herunder elever med jødisk og muslimsk baggrund, kan føle sig trygge og velkomne på institutionerne.

[Samrådsspørgsmål B]

I forhold til samrådsspørgsmål B så mener jeg ikke, at man kan bevare sin indskrivning, hvis man beviseligt har troet andre studerende eller ansatte. Det ville i øvrigt også være en klar overtrædelse af universitetets egne regler

Det er sådan i Danmark, at det er regeringen og Folketinget, der sammen sætter rammerne for universiteternes virke. Men det er ledelserne på de enkelte institutioner, som er ansvarlige for den konkrete daglige ledelse på institutionerne. Herunder at udmåle sanktioner i konkrete tilfælde.

Der blev spurgt til min holdning til et konkret opstillet eksempel, og min holdning er, at nej, det er ikke foreneligt med at fortsætte og være indskrevet på en uddannelsesinstitution.

[Samrådsspørgsmål C]

I forhold til samrådsspørgsmål C så har jeg, som nævnt tidligere været i tæt kontakt med ledelserne på universiteterne i forhold til den aktuelle situation. Det har jeg sådan set været løbende det seneste år.

Det er min klare forventning og også mit indtryk, at ledelsen gør alt hvad de kan, for at håndtere den her situation og sikre et trygt studiemiljø for alle studerende.

De konkrete beretninger fra studerende med jødisk baggrund, f.eks. historien om den dansk-israelske studerende, der har fortalt om, hvordan han har afbrudt sine studier på RUC pga. utryghed, gør naturligvis stort indtryk.

Sådan skal ingen have det, og det er helt uacceptabelt, at det er nået dertil. Og det er også en stærk påmindelse om, at trygheden og studiekulturen i sådanne situationer skal vurderes på baggrund af, hvordan udsatte og ofte tavse mindretal oplever det.

Derfor er det også meget centralt, at universitetsledelserne kommunikerer klart, åbent og tydeligt om, hvad der er tilladt og ikke tilladt på universiteterne.

At de handler resolut og tydeligt, når nogle desværre går over stregen. Og at det samtidig er tydeligt, hvor man som studerende kan henvende sig, hvis man oplever chikane, hetz eller intimiderende adfærd.

Antisemitisme og chikane mod jødiske studerende er langt, langt over stregen. Og det vil jeg fortsætte med at tage meget alvorligt.

Tak for ordet.